

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 21 oktober 2008 (03.11)
(OR. en)**

14562/08

**ENV 710
ENER 351
FISC 137
DEVGEN 192
TRANS 338
FORETS 58
AVIATION 239
MAR 178
ONU 88**

INFORMATIEVE NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

Betreft: Klimaatverandering

- Voorbereiding op de 14e zitting van de Conferentie van de Partijen (COP 14) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en de vierde zitting van de Conferentie waarin de Partijen bij het Protocol van Kyoto bijeenkomen (MOP 4) (Poznań, 1-12 december 2008)
- = conclusies van de Raad
-

Voor de delegaties gaan in de bijlage de conclusies die de Raad (Milieu) op 20 oktober 2008 heeft aangenomen.

Vorbereiding op de 14e zitting van de Conferentie van de Partijen (COP 14) bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) en de vierde zitting van de Conferentie waarin de Partijen bij het Protocol van Kyoto bijeenkomen (MOP 4) (Poznań, 1-12 december 2008)
= Conclusies van de Raad =

De Raad van de Europese Unie,

1. BEVESTIGT ANDERMAAL zijn vaste voornemen om de VN-onderhandelingen in het kader van de routekaart van Bali van december 2007 tot een goed einde te brengen en in december 2009 te Kopenhagen een wereldwijd totaalakkoord inzake een versterkte multilaterale regeling op het gebied van klimaatverandering te bereiken, dat zo spoedig mogelijk geratificeerd kan worden en in werking kan treden en waarmee de door het Inter-gouvernementeel Panel over klimaatverandering (IPCC) beschreven uitdaging kan worden aangegaan.

2. IS ZICH BEWUST VAN de vorderingen die zijn gemaakt op alle onderdelen van de routekaart van Bali tijdens de zittingen in Bangkok, Bonn en Accra, maar BENADRUKT niettemin dat het tempo van de voorbereidingen voor een akkoord in Kopenhagen moet worden opgevoerd, is in dit verband INGENOMEN MET het voorstel van het voorzitterschap van de ad hoc Groep inzake langetermijnsamenwerking in het kader van het Raamverdrag om een document met alle ideeën en voorstellen van de partijen op te stellen, en BELOOFT met alle partijen te zullen samenwerken om ervoor te zorgen dat tijdens de zitting in Poznań de overgang wordt gemaakt van besprekingen naar volwaardige onderhandelingen, een balans wordt opgemaakt van de vorderingen met het actieplan van Bali, de belangrijkste elementen van het akkoord van Kopenhagen in kaart worden gebracht, en de voorbereidingen worden getroffen voor de succesvolle afronding, in 2009, van de onderhandelingen in het kader van het Raamverdrag en het Protocol van Kyoto, uitmondend in een totaalakkoord.

3. HERINNERT ERAAN dat het akkoord van Kopenhagen in het kader van het VN-proces moet worden bereikt, maar IS ZICH ERVAN BEWUST dat andere processen een nuttige bijdrage kunnen leveren aan het succes van de VN-onderhandelingen, en VERWELKOMT in dat verband de resultaten van de G8-topontmoetingen, in het bijzonder de verklaring van Toyako.
4. ONDERKENT tevens het belang van de bijeenkomst van de leiders van de grootste economieën ter wereld, die was gewijd aan energiezekerheid en klimaatverandering, BENADRUKT hoe belangrijk het is dat deze groep landen blijft samenwerken om het vertrouwen te versterken en de mogelijkheden ter bestrijding van de klimaatverandering na 2012 te verkennen, en VERWELKOMT in dit verband het initiatief van het toekomstige Italiaanse voorzitterschap van de G8 om in 2009 een top met deze landen te organiseren.
5. BEVESTIGT dat de EU vastbesloten is een brede coalitie voor de toekomst van de planeet tot stand te brengen, in het bijzonder tussen de EU en de landen die het kwetsbaarst zijn voor de gevolgen van klimaatverandering, ONDERSTREEPT dat de EU daartoe voornemens is haar partnerschap met Afrika, de minst ontwikkelde landen en de kleine insulaire ontwikkelingslanden te versterken om te bewerkstelligen dat deze regio's profijt trekken van de bepalingen van het akkoord van Kopenhagen en groei, toegang tot schone energie en uitbanning van armoede kunnen verwezenlijken zodat zij zich duurzaam kunnen ontwikkelen; IS in dit verband INGENOMEN MET het door de Europese Raad van juni 2008 onderschreven Wereldwijd bondgenootschap tegen klimaatverandering (GCCA), dat een kader voor alomvattende politieke dialoog en samenwerking vormt.
6. MEMOREERT tevens zijn samenwerking met de landen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied op grond van de Verklaring van Lima van mei 2008, en IS INGENOMEN met de resultaten van de bilaterale topontmoetingen van de EU met Zuid-Afrika (Bordeaux, 25 juli 2008) en India (Marseille, 29 september 2008).

7. ONDERSTREEPT de centrale rol die in het akkoord van Kopenhagen is weggelegd voor een gedeelde visie op langetermijnsamenwerking, met het oog op de ontwikkeling van een veilige en duurzame, koolstofarme economie, duurzame productie en consumptie, en veerkracht ten aanzien van klimaatverandering, en HOOPT dat op dit punt vorderingen zullen worden gemaakt in Poznań.
8. BENADRUKT voorts dat het akkoord van Kopenhagen met deze gedeelde visie moet kunnen bewerkstelligen dat de gemiddelde temperatuurstijging op aarde beperkt blijft tot maximaal 2°C ten opzichte van het pre-industriële tijdperk; ONDERSTREEPT dat hiervoor tussen nu en 2050 een vermindering van de wereldwijde uitstoot met ten minste 50% ten opzichte van de waarden voor 1990 nodig is, hetgeen betekent dat de wereldwijde emissies van broeikasgassen na 2020 niet verder mogen stijgen en vervolgens moeten afnemen, en VERHEUGT er zich in dit opzicht OVER dat de G8 heeft afgesproken om samen met alle partijen bij het UNFCCC als doel te overwegen en te onderschrijven dat in 2050 de wereldwijde uitstoot ten minste gehalveerd moet zijn. De EU ONDERSTREEPT evenwel het belang van een ambitieus tussendoel en een duidelijke verwijzing naar 1990 als referentiejaar, conform de bevindingen van het IPCC.
9. WIJST EROP dat, op grond van beschikbare elementen zoals de huidige bevolkingsprognoses, conform deze ambitie de wereldwijde gemiddelde uitstoot van broeikasgassen per hoofd van de bevolking tegen 2050 tot ongeveer twee ton CO₂-equivalent moet worden teruggebracht, en dat op de lange termijn een geleidelijke convergentie van de nationale broeikasgasemissies per hoofd van de bevolking tussen ontwikkelde en ontwikkelingslanden nodig is, rekening houdend met de nationale omstandigheden.
10. NEEMT ER NOTA VAN dat, volgens de informatie het IPCC, om de 2°C-doelstelling te kunnen verwezenlijken, alle ontwikkelde landen gezamenlijk door middel van binnenlandse en internationale inspanningen hun broeikasgasemissies uiterlijk in 2020 met 25 tot 40% zouden moeten hebben verminderd ten opzichte van de waarden van 1990, en hun economieën in de komende decennia moeten omvormen om gezamenlijk hun broeikasgasemissies tegen 2050 met 80 tot 95% ten opzichte van de waarden van 1990 te verminderen.

11. HERINNERT ERAAN dat de Europese Unie zich als doel heeft gesteld om tussen nu en 2020 de broeikasgasemissies met 30% ten opzichte van 1990 te verminderen, hetgeen de bijdrage van de EU zal vormen tot een wereldwijd totaalakkoord voor de periode na 2012, voor zover ook andere ontwikkelde landen zich tot vergelijkbare emissiereducties verbinden en economisch meer gevorderde ontwikkelingslanden een bijdrage leveren die in verhouding staat tot hun verantwoordelijkheden en capaciteiten, en dat de Europese Unie autonoom de stellige verbintenis is aangegaan om uiterlijk in 2020 de broeikasgasemissies met ten minste 20% ten opzichte van de waarden van 1990 te hebben verminderd, en ROEPT derhalve alle ontwikkelde landen OP om uiterlijk medio 2009 voorstellen te doen voor streefcijfers voor de middellange termijn voor de gehele economie, die vergelijkbare inspanningen veronderstellen.
12. ONDERSTREEPT de noodzaak om in de multilaterale architectuur inzake bestrijding van klimaatverandering na 2012 voort te bouwen op het Protocol van Kyoto en het daaraan verbonden acquis, en ROEPT de partijen OP om in Poznań in de ad hoc Groep inzake verdere verplichtingen voor de in bijlage I van het Raamverdrag opgenomen partijen bij het Protocol van Kyoto, substantiële vooruitgang te boeken overeenkomstig haar overeengekomen werkprogramma.
13. WENST TE VERDUIDELIJKEN dat de Europese Unie voornemens is de milieu-integriteit van haar beleid en het concurrentievermogen van haar economische sectoren te vrijwaren en derhalve doeltreffende stappen zal ondernemen om een mogelijk koolstoflek te voorkomen en te zorgen voor gelijke mededingingsvoorwaarden, overeenkomstig de beginselen van de internationale handel.
14. BENADRUKT dat het akkoord van Kopenhagen een krachtiger uitvoering van bestaande en verbeterde klimaatmaatregelen in de ontwikkelingslanden moet vergemakkelijken en de overgang naar een veilige en duurzame, koolstofarme en klimaatbestendige ontwikkeling moet versnellen, onder meer door voorspelbare, houdbare en adequate steun, alsmede door stimulansen voor schone investeringen en voor verspreiding en overdracht van technologie.

15. MERKT OP dat, volgens de informatie van het IPCC, om de 2°C-doelstelling binnen bereik te houden, ontwikkelingslanden in vele regio's wat hun emissies betreft tegen 2020 een sterke afwijking ten opzichte van het referentiescenario te zien moeten geven, MERKT OP dat uit recent wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de ontwikkelingslanden als groep, en in het bijzonder de meest gevorderde onder hen, hun emissies zouden moeten verminderen met 15 à 30% ten opzichte van de waarden bij ongewijzigd beleid, met inachtneming van het beginsel van gemeenschappelijke maar onderscheiden verantwoordelijkheden en respectieve capaciteiten, om de wereldwijde doelstelling voor emissiereductie te halen, en WIJST EROP dat dit in een eerste fase kan worden verwezenlijkt door de stijging van hun emissies af te remmen en deze vervolgens te verminderen, in het besef dat die verminderingen voor een aanzienlijk deel zullen voortvloeien uit maatregelen waarvan de nevenvoordelen in de vorm van vermindering van de luchtverontreiniging, bescherming van de biodiversiteit en energie-zekerheid, de kosten wezenlijk zullen verlagen, en dat verminderingen van de door ontbossing en aantasting van de bossen veroorzaakte uitstoot eveneens een grote bijdrage kunnen leveren.
16. MEMOREERT het standpunt van de Europese Raad dat economisch meer gevorderde ontwikkelingslanden een bijdrage moeten leveren die in verhouding staat tot hun verantwoordelijkheden en capaciteiten, en BENADRUKT dat aan de minst gevorderde landen geen verplichtingen tot emissiereducties mogen worden opgelegd.
17. ONDERKENT, conform het beginsel van gemeenschappelijke maar onderscheiden verantwoordelijkheden en capaciteiten, dat de aard en het ambitieniveau van de - nationaal aangepaste - meetbare, rapporteerbare en controleerbare mitigatiemaatregelen van de ontwikkelingslanden per land en sector zullen verschillen, en onder meer opties kunnen behelzen zoals sectorale benaderingen, waaronder emissiekredieten en emissiehandel per sector, technologische samenwerking, alsook strategieën en maatregelen voor duurzame ontwikkeling.

18. IS INGENOMEN MET de vooruitgang die vele gevorderde en andere ontwikkelingslanden reeds hebben geboekt bij het beheersen van de groei van hun broeikasgasemissies, onder meer door de aanneming van klimaatactieplannen, en VERZOEKT de ontwikkelingslanden aan te geven welke aanvullende op nationaal vlak geschikte mitigatiemaatregelen zij unilateraal kunnen uitvoeren en welke verdere acties zij met de steun van de internationale gemeenschap in het kader van het akkoord van Kopenhagen kunnen ondernemen, onder meer door sectoren aan de mondiale koolstofmarkt te koppelen.
19. BENADRUKT de noodzaak van een deugdelijke regeling voor het meten, rapporteren en controleren van, enerzijds, de resultaten van nationaal aangepaste mitigatiemaatregelen in de ontwikkelingslanden, en, anderzijds, de steun in de vorm van technologie, financiering en capaciteitsopbouw, op basis van de ervaringen met de uitvoering van het Raamverdrag en het Protocol van Kyoto, onder meer voor emissie-inventarissen en beleidsontwikkeling, en STELT VOOR daartoe een op samenwerking gebaseerd partnerschap te ontwikkelen.
20. MEMOREERT dat in Kopenhagen een wereldwijd akkoord inzake de behandeling van de internationale luchtvaart- en scheepvaartsector moet worden bereikt, met reductiewaarden die stroken met het binnen bereik houden van de 2°C-doelstelling, en dat een versterkte samenwerking met de Internationale Burgerluchtvaartorganisatie en de Internationale Maritieme Organisatie nodig is bij het vaststellen en uitvoeren van maatregelen ter beheersing van de emissies in hun respectieve sectoren.
21. BENADRUKT hoe belangrijk het is dat het akkoord van Kopenhagen ambitieuze afspraken omvat voor het terugdringen van de door ontbossing en aantasting van de bossen in de ontwikkelingslanden veroorzaakte uitstoot, alsmede voor de rol van bosbehoud, duurzaam bosbeheer en bevordering van koolstofvoorraden in bossen, en WENST dat er in Poznań aanzienlijke vooruitgang op deze gebieden wordt geboekt door het bepalen van beleidsopties en passende prestatiegerichte stimulansen.

22. ZIET UIT NAAR de mededeling van de Commissie inzake de aanpak van de problematiek van ontbossing en aantasting van de bossen en de gevolgen daarvan voor de klimaatverandering en het verlies van biodiversiteit, waarin wordt gepleit voor een gezamenlijke vermindering van de door ontbossing en aantasting van de bossen veroorzaakte uitstoot, en voor een toename van de koolstofvoorraden door middel van duurzaam bosbeheer en bebossing en herbebossing.
23. VERKLAART ZICH BEREID onder passende voorwaarden en in de context van het akkoord van Kopenhagen, na te gaan hoe overheidsfinanciering en koolstofmarkten kunnen worden aangewend voor bebossings- en herbebossingsactiviteiten in ontwikkelingslanden en voor activiteiten in ontwikkelingslanden om ontbossing en aantasting van de bossen tegen te gaan, of om koolstofvoorraden in bossen door middel van een duurzaam bosbeheer te bevorderen.
24. WIJST EROP dat alle landen zich zullen moeten aanpassen, en dat aanpassing derhalve moet worden beschouwd als een prioriteit en deel moet uitmaken van het akkoord van Kopenhagen, alsmede dat er een verplichting bestaat tot solidariteit met de landen die het kwetsbaarst zijn voor klimaatverandering, zoals de minst ontwikkelde landen, met name in Afrika, en kleine insulaire ontwikkelingslanden, die slechts in zeer geringe mate bijdragen tot de wereldwijde broeikasgasemissies, alsook met de armste en kwetsbaarste groepen in de samenlevingen.

25. VERWELKOMT de voorstellen van andere partijen in Accra, en BENADRUKT dat er in Poznań vorderingen moeten worden gemaakt met de instelling van een actiekader betreffende de aanpassing aan klimaatverandering, dat ter versterking van de uitvoering van doeltreffende aanpassingsmaatregelen met name het volgende moet omvatten:
- de ontwikkeling en de integratie van aanpassingsmaatregelen in nationale en sectorale planningsprocessen;
 - steun voor capaciteitsopbouw en risicobeheersing;
 - samenwerking met internationale, regionale en andere organisaties en met de particuliere sector;
 - betere aanpassingstechnologieën;
 - beschikbaarstelling van passende en voorspelbare financiële stromen;
 - toetsing van de doeltreffendheid van aanpassingsmaatregelen.
26. ROEPT ERTOE OP het aanpassingsfonds van het Protocol van Kyoto zo spoedig mogelijk volledig operationeel te maken.
27. BENADRUKT de synergieën tussen de drie verdragen van Rio en de kansen voor nevenvoordelen van maatregelen tot mitigatie van en aanpassing aan klimaatverandering, tot behoud van biodiversiteit en tot beheersing van woestijnvorming, MOEDIGT AAN tot uitvoering van maatregelen om de koolstofvoorraden in de bodem in stand te houden en meer koolstof in de bodem vast te leggen, BEVESTIGT ANDERMAAL dat bij het uitwerken en uitvoeren van activiteiten voor mitigatie en de aanpassing aan de klimaatverandering rekening moet worden gehouden met aspecten in verband met het behoud en het duurzame gebruik van biodiversiteit en ecosystemen, en VERHEUGT ZICH erover dat door het Biodiversiteitsverdrag een proces op gang is gebracht om vooruitgang te boeken in dezen.
28. MOEDIGT AAN tot het nemen van maatregelen in het kader van het Protocol van Montreal die het UNFCCC ondersteunen, onder meer wat betreft HCFK-emissies.

29. IS VAN OORDEEL dat het cruciaal is om in een veel hoger tempo technologieën te innoveren, te gebruiken en te verspreiden om in alle landen een veilige en duurzame koolstofarme ontwikkeling te verwezenlijken.
30. ONDERSTREEPT dat er in Poznań vooruitgang moet worden geboekt en er moet worden ingegaan op de componenten van een versterkt technologiekader, zoals
- steun voor capaciteitsopbouw om gunstige omstandigheden te helpen scheppen;
 - praktische middelen om belemmeringen voor het inzetten en verspreiden van technologie weg te nemen, door gunstige omstandigheden te scheppen via nationaal beleid en optreden, onder meer in de vorm van marktconforme instrumenten, regelgeving, nationale programma's en doelstellingen op technologiegebied;
 - technologieovereenkomsten in belangrijke sectoren;
 - innovatieve maatregelen om technologiegerelateerde acties van ontwikkelingslanden aan te moedigen en te belonen, en om de ontwikkeling en de verspreiding van technologieën te bevorderen;
 - koppeling van de uitvoering en de financiering aan de nationale planning en de routekaarten inzake technologie teneinde de vermindering van de broeikasgasemissies meetbaar, rapporteerbaar en controleerbaar te maken;
 - een betere coördinatie van bestaande instellingen en processen voor de verspreiding van technologieën ten einde de beoordelings-, monitorings- en adviesfunctie uit te bouwen.
31. HERINNERT ERAAN dat verhoging van de energie-efficiëntie de rendabelste manier is om de emissies te verminderen, dat een breed scala van veilige en duurzame technologieën met een lage CO₂-uitstoot, met name hernieuwbare energiebronnen, reeds voorhanden is en verder moet worden ontwikkeld; HERHAALT in dit verband zijn toezegging om energie-efficiëntie en investeringen in hernieuwbare energie in ontwikkelingslanden verder te bevorderen, onder meer via het Wereldfonds voor energie-efficiëntie en hernieuwbare energie (GEEREF);

32. MERKT OP dat de Europese Unie de instelling ondersteunt van milieuveilige demonstratieprojecten voor CO₂-afvang en -opslag en dat de Gemeenschap en een aantal lidstaten bereid zijn verder bij te dragen tot de financiering ervan in ontwikkelingslanden, en MERKT OP dat de koolstofmarkt, met inbegrip van het mechanisme voor schone ontwikkeling, deze projecten kan helpen bevorderen, en BELOOFT de samenwerking inzake onderzoeks- en demonstratieactiviteiten voor innovatieve, veilige en duurzame koolstofarme technologieën voort te zetten en te intensiveren.
33. ONDERKENT dat een van de belangrijkste uitdagingen in het kader van het akkoord van Kopenhagen erin zal bestaan om, conform het actieplan van Bali, ten behoeve van mitigatie- en aanpassingsmaatregelen een architectuur te ontwikkelen voor het optimaliseren en aantrekken van voorspelbare, houdbare en nieuwe bijkomende en toereikende investeringen en financiële stromen uit diverse bronnen (waaronder de particuliere sector, de koolstofmarkt, de publieke sector en innoverende instrumenten), om op doelmatige, doeltreffende en billijke wijze financiering te verstrekken, en ONDERSTREEPT dat de financiering ter ondersteuning van de geschikte nationale mitigatiemaatregelen van de ontwikkelingslanden, en die mitigatiemaatregelen zelf, eveneens meetbaar, rapporteerbaar en controleerbaar dienen te zijn.
34. IS, onverminderd de toekomstige architectuur van het akkoord van Kopenhagen, INGENOMEN MET de instelling bij de Wereldbank van de klimaatinvesteringsfondsen, waardoor ervaring kan worden opgedaan met het mobiliseren van financiële middelen en investeringen ter ondersteuning van transformationele koolstofarme en klimaatbestendige activiteiten in ontwikkelingslanden.
35. ZIET ernaar UIT om vóór Poznań actuele informatie over investeringen en financiële stromen ter bestrijding van klimaatverandering van het UNFCCC-secretariaat te ontvangen, en BEVESTIGT dat het essentieel is om in Poznań beginselen en criteria vast te stellen die moeten gelden voor de financiële architectuur na 2012 wat betreft de financiering van de strijd tegen klimaatverandering, onder meer ten aanzien van de behoefte aan efficiëntie, billijkheid, transparantie en legitimiteit.

36. WIJST EROP dat particuliere investeringen de belangrijkste financieringsbron zullen vormen en een belangrijke rol zullen spelen bij het aansturen van economische en technologische veranderingen, en BENADRUKT dat alle landen een beleid moeten voeren dat investeringen in veilige en duurzame koolstofarme technologie, infrastructuur en innovatie bevordert.
37. ZIET UIT naar de verdere ontwikkeling van een liquide mondiale koolstofmarkt die erg breed is en gebaseerd is op forse emissiereducties, teneinde een krachtig koolstofprijssignaal te geven als essentieel middel voor een kostenefficiënte vermindering van broeikasgasemissies en een geslaagde overgang naar een veilige en duurzame koolstofarme economie, VERWELKOMT de ontwikkeling van robuuste emissiehandelssystemen in een toenemend aantal landen, en ZEGT NOGMAALS zijn steun toe aan het initiatief van het "International Carbon Action Partnership" (ICAP).
38. BENADRUKT dat de milieu-integriteit en de efficiëntie van het mechanisme voor schone ontwikkeling en gezamenlijke uitvoering gegarandeerd moeten worden, en dat er na 2012 nieuwe mechanismen moeten worden geïntroduceerd om meer veilige en duurzame, koolstofarme investeringen aan te trekken die verder gaan dan wat mogelijk is met project-gebaseerde en compenserende mechanismen, en STELT in dit verband VOOR om na te gaan hoe verdere mitigatiemaatregelen van de ontwikkelingslanden kunnen worden gekoppeld aan de koolstofmarkt, onder meer door middel van emissiekredieten en emissiehandel per sector.
39. BEVESTIGT ANDERMAAL de rol van het Wereldmilieufonds (GEF) als financieringsmechanisme van het UNFCCC en het Protocol van Kyoto, alsmede het belang van betere mechanismen van dat fonds teneinde het effectiever en efficiënter te maken, en MERKT OP dat dergelijke hervormingen het fonds in staat zouden stellen een centrale rol te spelen bij de uitvoering van het akkoord van Kopenhagen en tot een adequate en succesvolle aanvulling van het fonds zouden bijdragen.

40. ONDERKENT dat er voor publieke financiering vanaf nu tot 2012 en daarna een belangrijke rol is weggelegd voor de kosten die niet door de koolstofmarkt worden gedragen, en om in te springen waar de markt faalt, en VERKLAART ZICH derhalve bereid voorstellen te bestuderen voor het aantrekken van financiële middelen en investeringen, zoals die welke door Mexico, Noorwegen en andere partijen naar voren zijn gebracht, en ONDERSTREEPT dat een sterke en coherente financiële architectuur tot stand moet worden gebracht.
41. MEMOREERT dat het de lidstaten toekomt om conform hun grondwettelijke en budgettaire bepalingen vast te stellen hoe de inkomsten uit de 15% van de quota voor de luchtvaart, die vanaf 2012 zullen worden geveild in het kader van de EU-regeling voor de emissiehandel, moeten worden gebruikt, en dat zij in deze context het vaste voornemen hebben de klimaatverandering in de EU en in derde landen te bestrijden, onder meer om de broeikasgasemissies te verminderen, zich aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering, met name in de ontwikkelingslanden, en maatregelen ter voorkoming van ontbossing te financieren.
42. BENADRUKT dat het verwachte resultaat van de onderhandelingen over het klimaat-energiepakket van de EU verder zal bijdragen tot de inspanningen van de EU om financiering te verstrekken voor maatregelen ter mitigatie van en aanpassing aan klimaatverandering, in het bijzonder door middel van de koolstofmarkt in het kader van een breder internationaal akkoord.
43. ZIET UIT naar een voorstel van de Europese Commissie, waarin rekening wordt gehouden met de lopende besprekingen met de EIB en de bilaterale agentschappen, naar aanleiding van de vraag van de Europese Raad naar een algehele strategie ter intensivering van de financierings- en investeringsstromen ten behoeve van mitigatie en adaptatie om gevolg te geven aan het actieplan van Bali, met inbegrip van mechanismen voor onderzoek naar en ontwikkeling, verspreiding en overdracht van veilige en duurzame koolstofarme technologie, zulks ter bespreking tijdens de voorjaarsbijeenkomst van de Europese Raad in 2009.